

MEGELŐZHETŐ A GYERMEKKORI DIABÉTESZ?

Prof.Dr.Madácsy László

A 2-es típusú DM gyermekkorban is megelőzhető

- **Az életkornak megfelelő táplálkozás, rendszeres mozgás, szabályozott TV, video és PC időtöltés szükséges.**
- **Szülői felelősség és példamutatás!**

Az 1-es típusú DM prevenciójának fokozatai

- ☞ *I.primaer* prevenció alkalmazható a csak genetikai rizikót hordozó egyedeknél;
- ☞ *II.szekunder* prevenció a genetikai rizikójú és már autoantitest pozitív egyedeknél alkalmazható;
- ☞ *III.tertier* prevenció az 1-es típusú DM klinikai manifesztációját követő, kezdeti periódusban

I. Primaer prevenciós lehetőségek

a/ a csecsemőtáplálás módosítása

b/ enterovírus ellenes vakcina

c/ emelt adagú D vitamin pótlás

A csecsemőtáplálás módosítása

TRIGR-study 2005-17

- ☞ **Az újszülöttkortól kezdődő, nemzetközi, randomizált, prospektív, kettős vak vizsgálat , az NIH támogatásával.**
- ☞ **A genetikai kockázatot mutató csecsemők az élet első 6-8 hónapjában az anyatej táplálás mellett randomizáltan tehéntej tartalmú-, vagy casein tartalmú tápszert kapnak hozzátáplálásra.**
- ☞ **Az utánkövetés 6-12 évig tart az immunmarkerek megjelenését illetve a manifeszt diabetes kialakulásának gyakoriságát regisztrálva a két csoportban.**
- ☞ **JAMA 2018.36-48 Knip M et al. Nem volt szignifikáns különbség a két csoport között**

II.Szekunder prevenciós lehetőségek

a/ nikotinsavamid kezelés (ENDIT)

b/antigén specifikus prevenció:

**-alacsony dózisú parenterális inzulin kezelés
(DPT-1,SIP)**

-intranazális inzulin adagolás (DIPP)

Nikotinsavamid (NA) kezelés

- **ENDIT-Study** : nemzetközi, randomizált, prospektív és kettős vak vizsgálat . Szigetsejt ellenes autoantitest (ICA) pozitív-, elsőfokú 1TDM rokonok NA (20 mg/kg/die)-, illetve placebo kezelésben részesültek 5 évig .
- A diabetes gyakorisága a két csoportban nem különbözött, de a vizsgálat számos új megállapítást eredményezett a betegség rizikójának genetikai, immunológiai és metabolikus markereiről.

*Gale E et al. Lancet 363:925-31,2004
Diabetologia 49:880-91, 2006*

III. Tertier preventio:

Immunszupresszió, immunmodulatio

**immun-szupresszió (cyclosporin A,
glukokortikoidok, imurán)**

gyulladás-gátlók adása (indomethacin, ketotifen)

**nemspecifikus immun-modulatio (plazmapheresis
lymphocyta transfusio, interferon, levamisol)**

Anti CD3 monoklonális antitest kezelés

- Újonnan diagnosztizált T1DM betegek random parenterális CD3 (a limfociták felszínén expresszálandó CD3 antigén ellenes) ill. placebo kezelést kaptak 2 hétig
- Ezt követően 2 évig közel remissziós állapotban maradtak (megtartott C-peptid secretio, csökkent inzulin igény)
- Utánkövetés során 5 évig megtartott állapot!

Harold et al 2005 /2009

Anti CD20 kezelés

- **A CD20 antigén a B limfociták aktiválásában és növekedésük szabályozásában játszik szerepet**
- **Anti CD20 monoklonális antitest (Rituximab) kezelés rheumatoid arthritisben hatásos (csökkenti az érett B limfociták számát)**
- **Újonnan felismert T1DM betegek rövid időtartamú Rituximab kezelése 12 hónapos remisszió közeli állapotot tartott fenn**

Pescovitz et al 2009

Regulátor T-limfocita (T-reg) kezelés

- Ex vivo izolált és szaporított T-reg sejtek infúziós beadása újonnan dg. T1DM gyermekeknek
- Cél: az autoimmun folyamat lassítása
- Eredmények: tartósan magasabb C-peptid szintek és szign. kisebb inzulin szükséglet a kontrollokhoz képest

Két beteg még 11 hónap elteltével sem igényelt inzulin terápiát!

Marek-Trzonkowska et al 2013

Össejt terápia

*Stem cells to replace or regenerate the diabetic pancreas

Bartinga D et al *Ind J Med Res 2016*

* Scientists successfully turned skin cells into stem cells

Peng Liu et al *Cell Stem Cell 2018*